

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVI. évfolyam, 22. szám, 2013

Megjelenik kéthetente
2013. november 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	8
Nemzetközi piaci információk.....	12
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	14
Nemzetközi piaci információk.....	19
CUKORPIACI JELENTÉS.....	20
Agrárpolitikai Hírek.....	20

ÖSSZEFOGLALÓ

A Nemzetközi Gabonaszövetség (*IGC*) becslése szerint a múlt évinél 2,1 százalékkal nagyobb területen, 225,4 millió hektáron vethetnek búzát a gazdák az elkövetkezendő gazdasági évben.

Az *USDA* legfrissebb világgiazi kitekintésében több mint 6 millió tonnával növelte az eddig is rekord mennyiségűnek ígérkező globális kukoricatermesre vonatkozó előrejelzését.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza fronthavi jegyzése 237 USD/tonnára mérséklődött, míg a kukoricáé a korábbi 166 USD/tonna szintről visszakorrigált 171 USD/tonnára november 11-én.

Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacokon az étkezési búzát tonnánként 47 ezer forintért, a takarmánybúzát 45 ezer forintért és a takarmánykukoricát 41 ezer forintért lehetett felvásárolni november 4-10. között.

Az *IGC* a globális repcetermést 68 millió tonnára jelezte a 2013/2014. gazdasági évre, amely közel 5 millió tonnával haladja meg az előző évi kibocsátást.

A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a repcemag fronthavi jegyzése két hónapja nem mozdul el a 360-380 euró/tonna közötti sávból.

Az AKI PÁIR adatai alapján a repcemag termelői ára 107 ezer forint/tonna volt október 28. és november 3. között.

A londoni árutőzsdén a fehércukor, illetve a New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzéseinek 2013. október második felében kezdődött csökkenése novemberben is folytatódott. A londoni árutőzsdén a fehércukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése 452 USD/tonna volt november közepén, ami csaknem 12 százalékkal alacsonyabb az egy hónappal korábbi jegyzésénél. A New York-i árutőzsdén a nyerscukor 2014. márciusi határidőre szóló jegyzése 10 százalékkal 386 USD/tonnára, a 2014. májusi határidőre szóló jegyzése ugyancsak 10 százalékkal 385 USD/tonnára csökkent.

A *FAO* adatai szerint a globális cukorárak 2013. január és október között csaknem 20 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint az előző év azonos időszakában.

GABONAPIACI JELENTÉS

Megjelentek a búza 2014/2015. gazdasági évi globális vetésterületére vonatkozó első előrejelzések. A Nemzetközi Gabonaszövetség (IGC) becslése szerint a múlt évinél 2,1 százalékkal nagyobb területen, 225,4 millió hektáron vethetnek búzát a gazdák az elkövetkezendő gazdasági évben. Növekedésre számítanak a fekete-tengeri régióban, az Amerikai Egyesült Államokban és Argentínában, míg Kanadában előreláthatóan valamelyest csökken a búza vetésterülete. Az Európai Unió több tagállamában csapadékos időjárás hátráltatta a vetési munkákat, ugyanakkor a talajok kellően telítődtek vízzel, ami várhatóan segíti a növények fejlődését.

Noha a világ 2013/2014. gazdasági évi búzatermelésére vonatkozó előrejelzését az USA mezőgazdasági minisztériuma (USDA) a szeptemberi becsléséhez képest 2,5 millió tonnával lefelé korrigálta, a búza fronthavi jegyzése 237 USD/tonnára mérséklődött Chicagóban (CME/CBOT) november 11-én. A fekete-tengeri régióban ugyanis a kedvező időjárás miatt felgyorsult az őszi kalászosok vetése, és megszűnt a korábbi késlekedés miatti hiánypsichózis. Emellett az USA-ban is egyelőre ideális körülmények között csírázhat a növény, és a betakarítást most kezdő Ausztráliában is kiváló növényállapotról adtak tájékoztatást.

Az elemzők szerint világszinten 706,4 millió tonna körüli búzatermés várható a 2013/2014. évi szezonban, ez 51 millió tonnával múlná felül az előző gazdasági év gyenge eredményét. Azonban a termény iránti globális

kereslet előreláthatóan közel ugyanekkora mennyiséggel nő, azaz a zárókészletek továbbra is szűkösek maradnak (178,5 millió tonna az egy évvel korábbi 175,6 millió tonnához képest). Így nem valószínű, hogy a termény világszerte az ár erőteljesebben csökkenne jövő tavaszig, a távolabbi lejáratra vonatkozó jegyzések is inkább stabilizálódást, illetve szerény növekedést vetítenek előre Chicagóban. A párizsi árutőzsdén (MATIF) a búza front-havi ára október közepe óta 205 euró/tonna körül ingadozik. Bár a külpiac rendkívül élénk érdeklődést mutat az európai származású kenyérgabona iránt, a termény árára nyomást gyakorolnak a zavartalanul folyó vetési munkák. Magyarországon az őszi vetésű növények gyakorlatilag már mindenütt a talajba kerültek, a növények fejlődését az időjárás is segíti. Ennek ellenére a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza decemberi lejáratra szóló jegyzése 2600 forinttal 50 ezer forint/tonnára, a takarmánybúzáé 1700 forinttal 48 ezer forint/tonnára emelkedett november második hetében. Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacokon szeptember vége óta meg-növekedett az étkezési búza forgalma, ezért a termény termelői ára is erősödött. November 4-10. között tonnánként 47 ezer forintért lehetett az étkezési búzát felvásárolni, közel 30 százalékkal olcsóbban, mint egy évvel korábban. Drágult a takarmánybúza is, a termelői ára 45 ezer forint/tonna volt a vizsgált időszakban.

1. táblázat: A búza exportára (FOB)

Kikötő	USD/tonna							
	2013. szept. 06.	2013. szept. 13.	2013. szept. 20.	2013. szept. 27.	2013. okt. 04.	2013. okt. 11.	2013. okt. 18.	2013. okt. 25.
Rouen (I. osztályú)	252	251	254	262	269	273	280	284
Hamburg (B minőség)	261	261	263	272	273	281	289	295
Fekete-tenger (IV. osztályú)	250	250	252	252	257	271	278	285
USA Gulf (HRW)	312	305	310	325	332	333	336	334

Forrás: IGC

Az USDA legfrissebb világszertei kitekintésében több mint 6 millió tonnával növelte az eddig is rekord mennyiségűnek ígérkező globális kukoricatermésre vonatkozó előrejelzését, mivel az USA-ban és Oroszországban is a vártnál kedvezőbben alakulnak a hozamok. A folyó gazdasági évben így akár 963 millió tonna mag kerülhet a

raktárakba, 100 millió tonnával több, mint az előző évi szezonban. Az Amerikai Egyesült Államokban a vetés elhúzódása miatt később kezdték el idén aratni a kukoricát, de az elmúlt hetekben felgyorsult a munkálatok üteme. A növény termőterületének 84 százalékán végeztek a betakarítással az országban november 10-ig, ami ugyan el-

marad a tavalyi 97 százalékos eredménytől, de meghaladja az elmúlt 5 év 79 százalékos átlagát. Az eddigi hírek alapján a hozamok túlmutatnak a korábban becsülnél, így az *USDA* 10,07 tonna/hektárra (+3 százalék) korrigálta a mutatót. Tehát a világ legnagyobb termelőjénél a tavalyinál 81,5 millióval több, 355 millió tonna kukorica kerülhet idén a raktárakba és a zárókészletek is előreláthatóan 48 millió tonnára emelkednek (+27 millió tonna). A piaci szereplők ugyanakkor ennél nagyobb módosításra számítottak, ezért a chicagói árutözsde november második hetében átmenetileg megtorpant a kukorica jegyzéseinek augusztus vége óta tartó csökkenése. A termény legközelebbi határidőre szóló ára a korábbi 166 USD/tonna szintről visszakorrigált 171 USD/tonnára november 11-én. Az emelkedés nem tartott sokáig, ugyanis újra felröppent a hír, hogy az USA Környezetvédelmi Hivatala (*EPA*) 2014-ben csökkenteni szeretné az etanol kötelező bekeverési arányát az üzemanyagokban. Egyes elemzők nem tartják kizártnak, hogy a kukorica határidős ára 160 USD/tonna szint alá csökkenjen Chicagóban.

Oroszországban a nyári aszály nem okozott a múlt évihez hasonló termés kiesést, így az *USDA* az ország kukorica hozamára vonatkozóan 22 százalékkal felfelé korrigálta a prognózisát. A volt szovjet utódállamban így minden eddiginél több, 11,5 millió tonna kukoricát takaríthatnak be az idén, ami a tavalyi kibocsátást 40 százalékkal múlhatja felül.

Az Európai Unió számos országában a szokásosnál csapadékosabb időjárás miatt késlekedett a kukorica aratása, egyúttal megnövekedett az esetleges fagykárok kockázata. Ennek ellenére az *USDA* a szeptemberi előrejelzéséhez képest 290 ezer tonnával 65,29 millió tonnára növelte a Közösség folyó évi kukoricatermését. Az elemzők ugyanis a vártnál nagyobb termésre számítanak Olaszországban és Lengyelországban, a termőterület pozitív irányú korrekciója miatt. A *MA-TIF-on* a kukorica fronthavi jegyzése augusztus óta 165-180 euró/tonna sávban hullámozik, ugyanis az időjárás okozta bizonytalanságok mellett élénk a kereslet az európai származású kukorica iránt. Az Európai Bizottság adatai szerint a Közösség 2013. július 1. és november 5. között 1,5 millió tonna kukorica kivitelére adott engedélyt, míg a múlt év azonos időszakában 452 millió tonnára.

A BÉT-en a takarmánykukorica legközelebbi lejáratra vonatkozó ára szeptember végén érte el a legalacsonyabb szintjét, ekkor tonnánként 40,5 ezer forintért lehetett a terményre ügyletet kötni. Ezt követően a jegyzés az európai tendenciát követve 45 ezer forint/tonna közelébe emelkedett november közepére. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukorica termelői ára 41 ezer forint/tonna volt a november 4-10. közötti héten, ez az ár a múlt év azonos időszakához képest 36 százalékkal alacsonyabb.

2. táblázat: A kukorica exportára (FOB)

Kikötő	USD/tonna							
	2013. szept. 06.	2013. szept. 13.	2013. szept. 20.	2013. szept. 27.	2013. okt. 04.	2013. okt. 11.	2013. okt. 18.	2013. okt. 25.
Argentína, Rosario (Up River)	227	216	213	212	212	205	208	209
Fekete-tenger	195	195	190	195	197	190	198	204
Brazília, Paranagua	215	200	196	198	196	194	205	207
USA Gulf	233	224	220	220	213	207	210	213

Forrás: IGC

Agrárpolitikai Hírek

- November végéig lehet benyújtani a kárenyhítő juttatás iránti kérelmeket. Fontos, hogy csak az szerezhethet jogosultságot, aki korábban megtette a káresemény bejelentését, és arról az illetékes kormányhivatal hatósági bizonyítványt állított ki, továbbá a kárenyhítési hozzájárulást határidőben megfizette, és a kárenyhítő juttatás iránti kérelmet határidőben benyújtotta.

- Magyarországon elsőként, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2013. novemberétől az Egységes Kérelem jogcímeihez kapcsolódó kimenő iratait minősített elektronikus aláírással hitelesíti. Az így hitelesített iratok kiküldése elektronikus formában történik az ügyfélkapus tárhelyre azon ügyfelek vagy meghatalmazottainak részére, akik az elektronikus kapcsolattartási formát korábban nyilatkozatban választották.

A gabonafélék termelői ára

3. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2013. 44. hét	2013. 45. hét	2013. 45. hét / 2013. 44. hét százalék
Étkezési búza	tonna	14 388	8 766	2 868	28 052	26 022	93
	HUF/tonna	48 011	46 363	44 174	47 406	47 033	99
Takarmánybúza	tonna	2 398	1 804	-	190	4 258	2 245
	HUF/tonna	46 318	44 201	-	43 304	45 355	105
Takarmánykukorica	tonna	51 088	42 039	18 168	58 067	111 295	192
	HUF/tonna	42 296	39 998	39 562	40 543	40 982	101
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	912	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	43 030	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

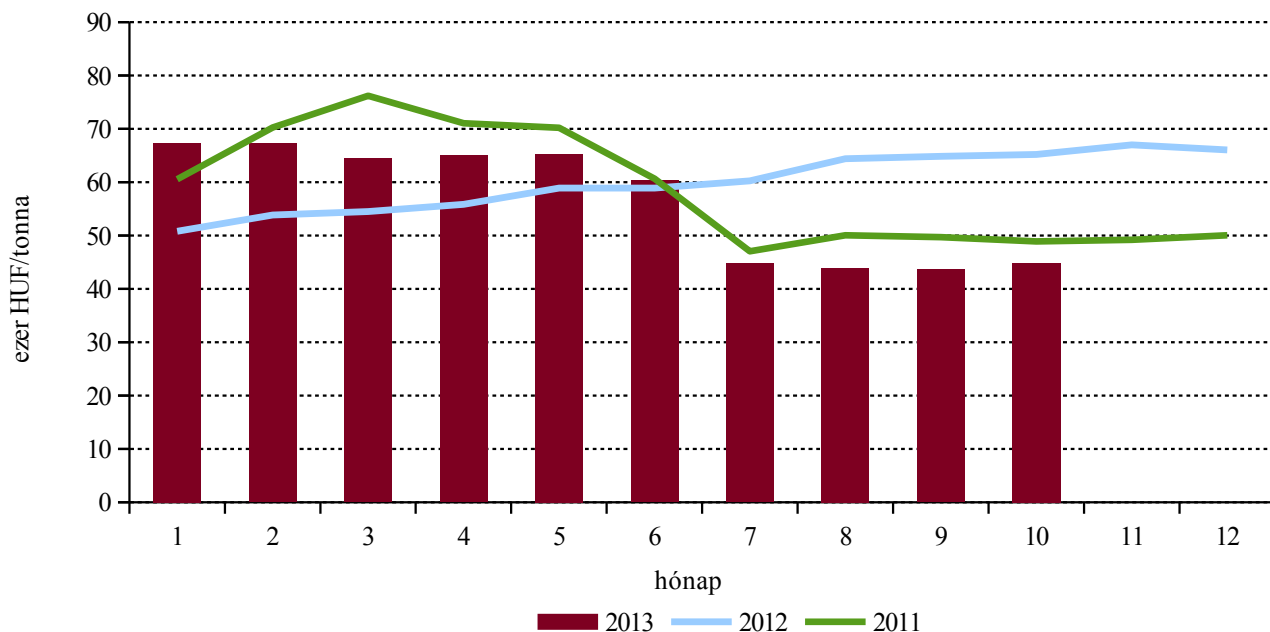
Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2012. 45. hét	2013. 44. hét	2013. 45. hét	2013. 45. hét / 2012. 45. hét százalék	2013.45. hét / 2013.44. hét százalék
Étkezési búza	tonna	5 885	28 052	26 022	442	93
	HUF/tonna	64 082	47 406	47 033	73	99
Takarmánybúza	tonna	-	190	4 258	-	2 245
	HUF/tonna	-	43 304	45 355	-	105
Takarmánykukorica	tonna	35 202	58 067	111 295	316	192
	HUF/tonna	63 577	40 543	40 982	64	101
Takarmányárpa	tonna	-	-	912	-	-
	HUF/tonna	-	-	43 030	-	-

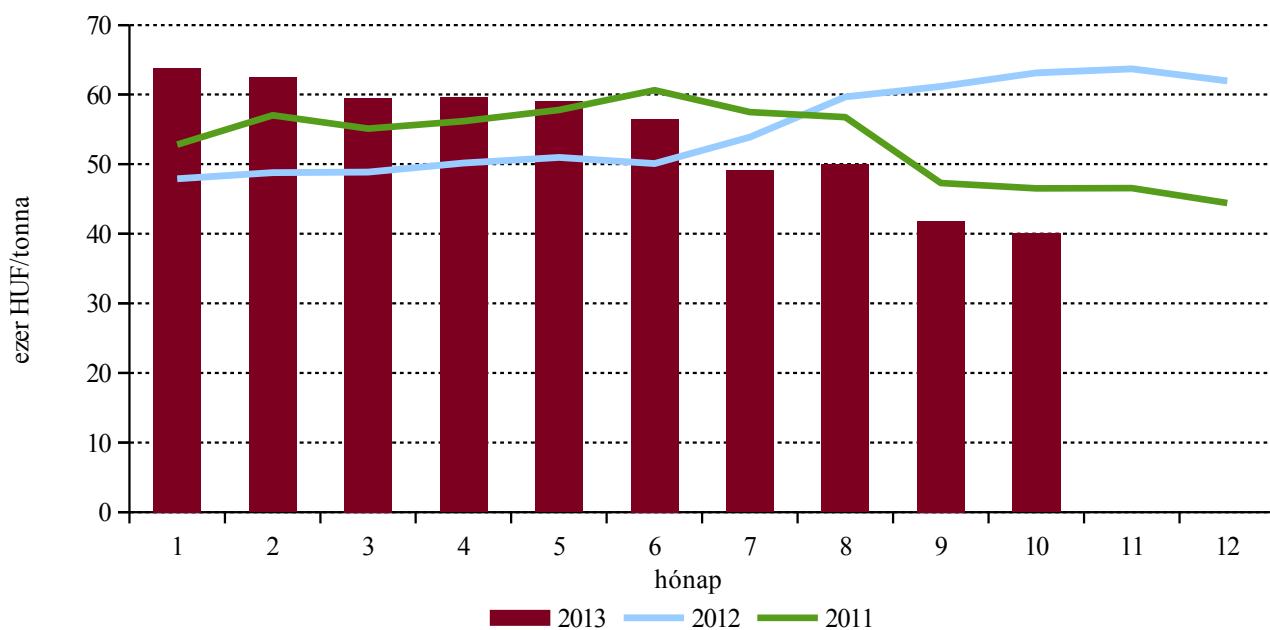
Forrás: AKI PÁIR

1. ábra: Az étkezési búza termelői ára



Forrás: AKI PÁIR

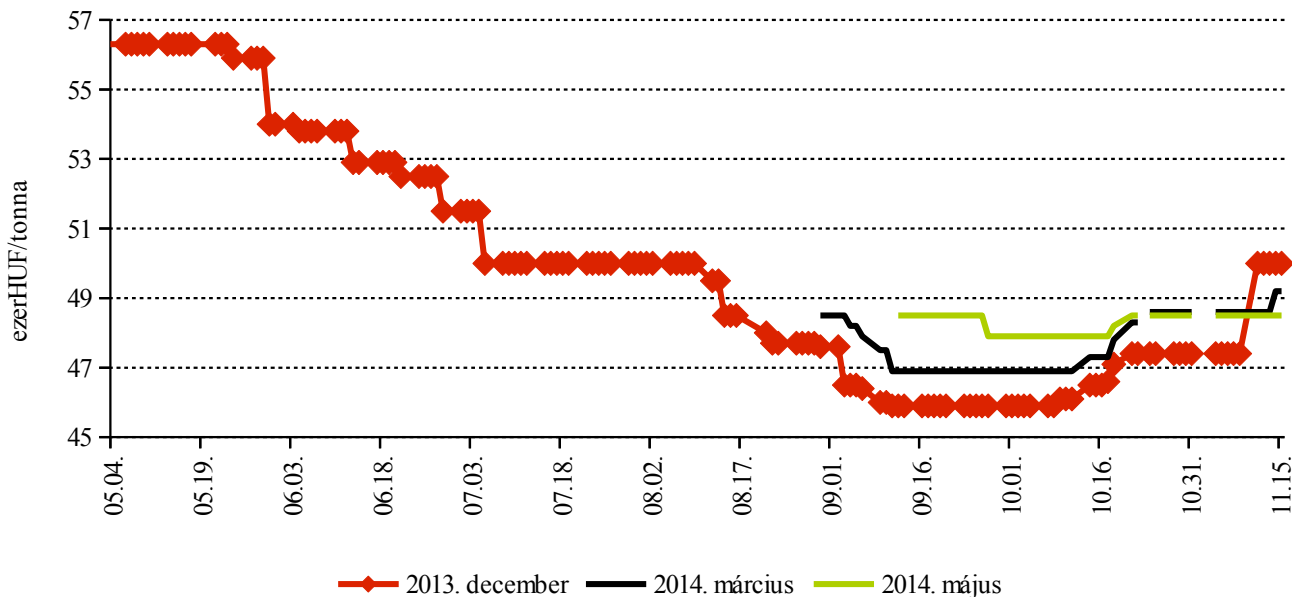
2. ábra: A takarmánykukorica termelői ára



Forrás: AKI PÁIR

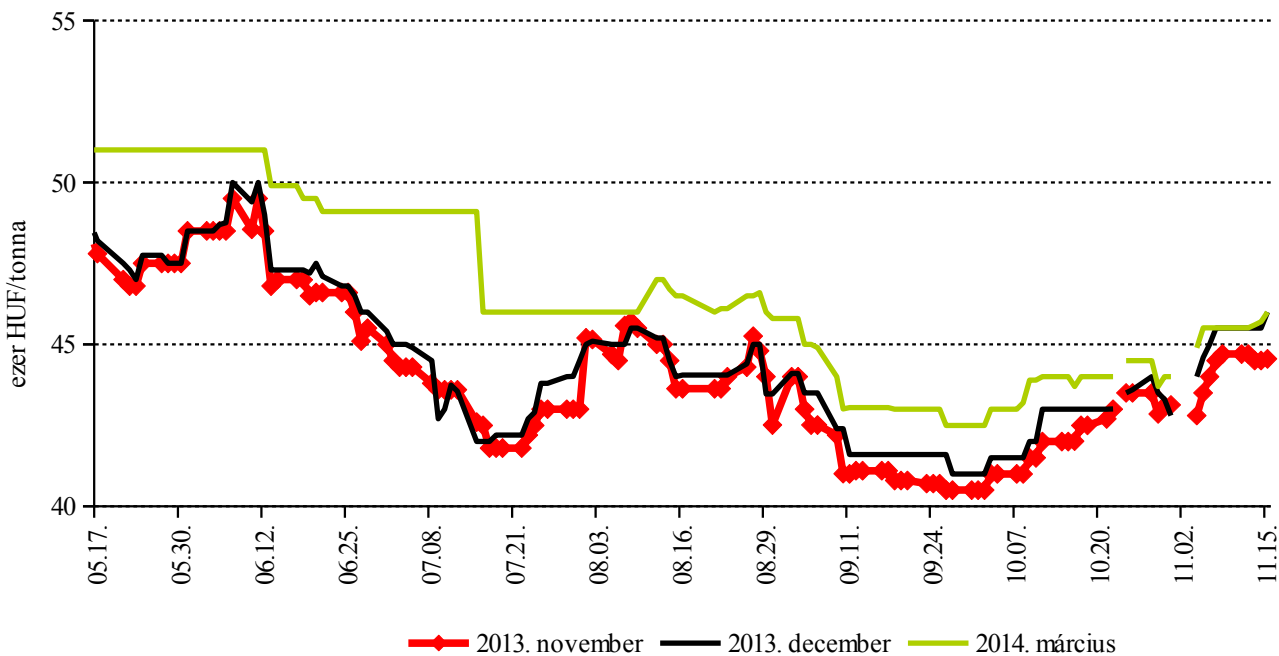
A gabonafélék jegyzése

3. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén



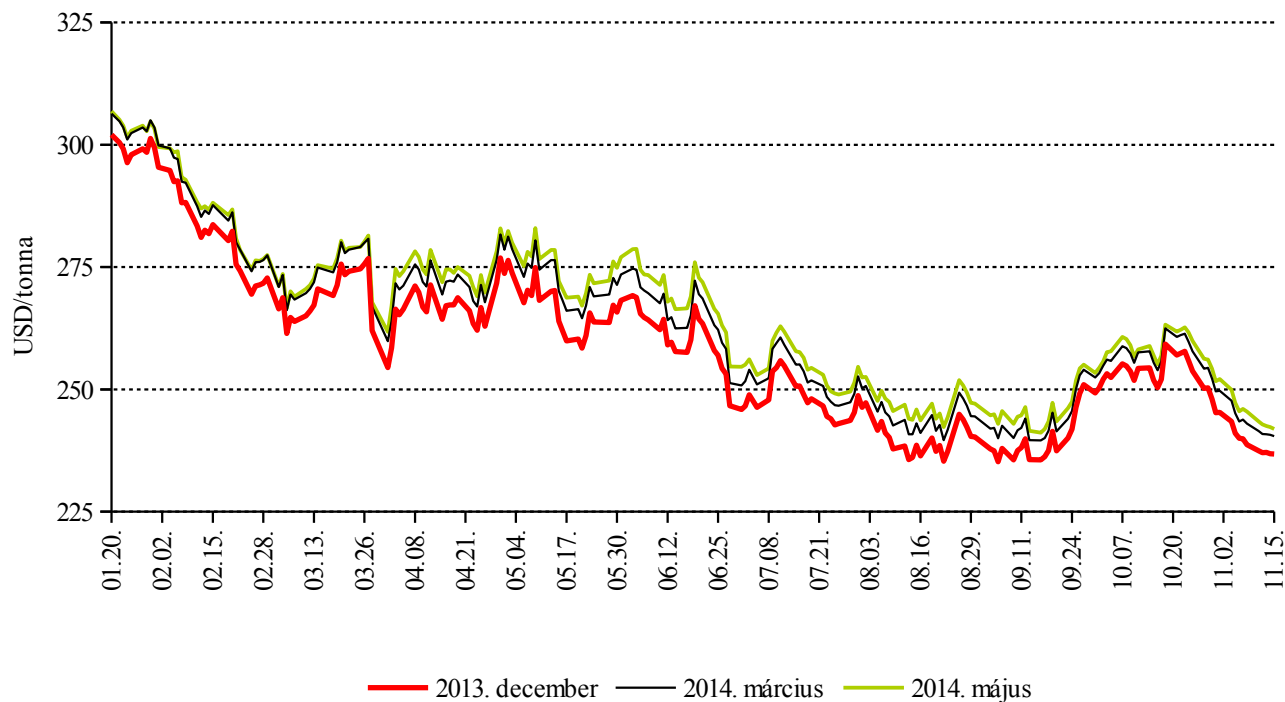
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén



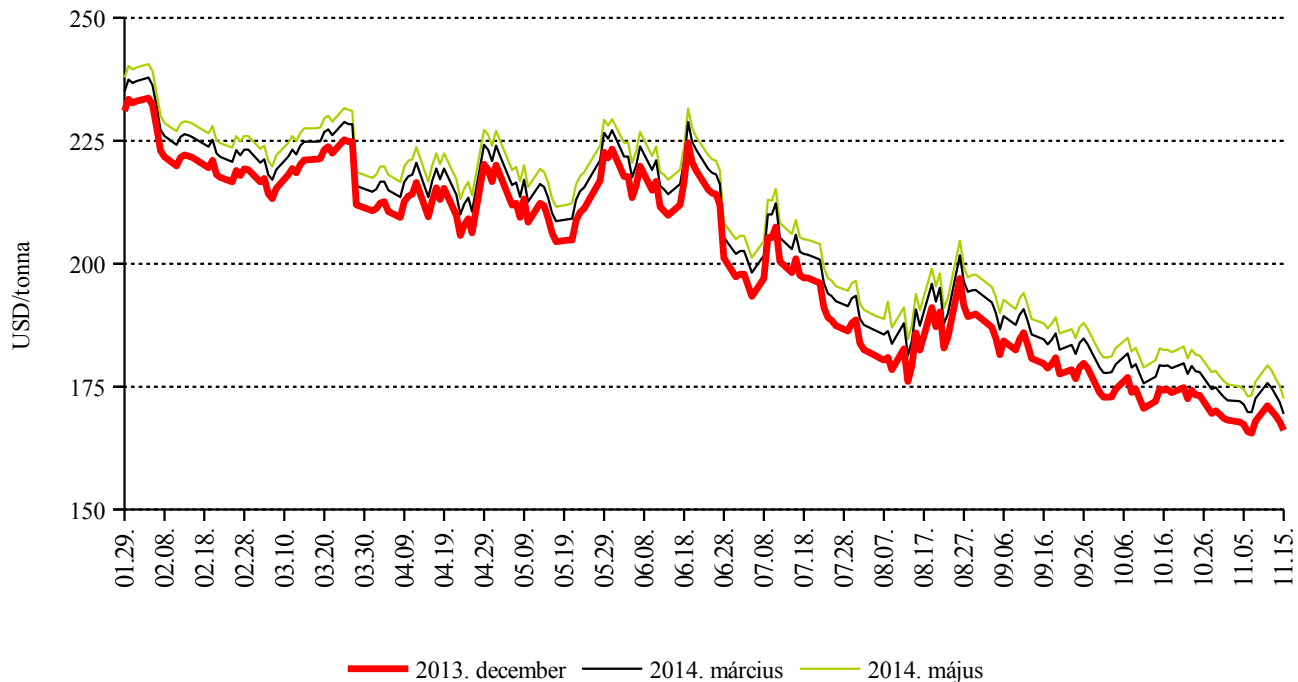
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén



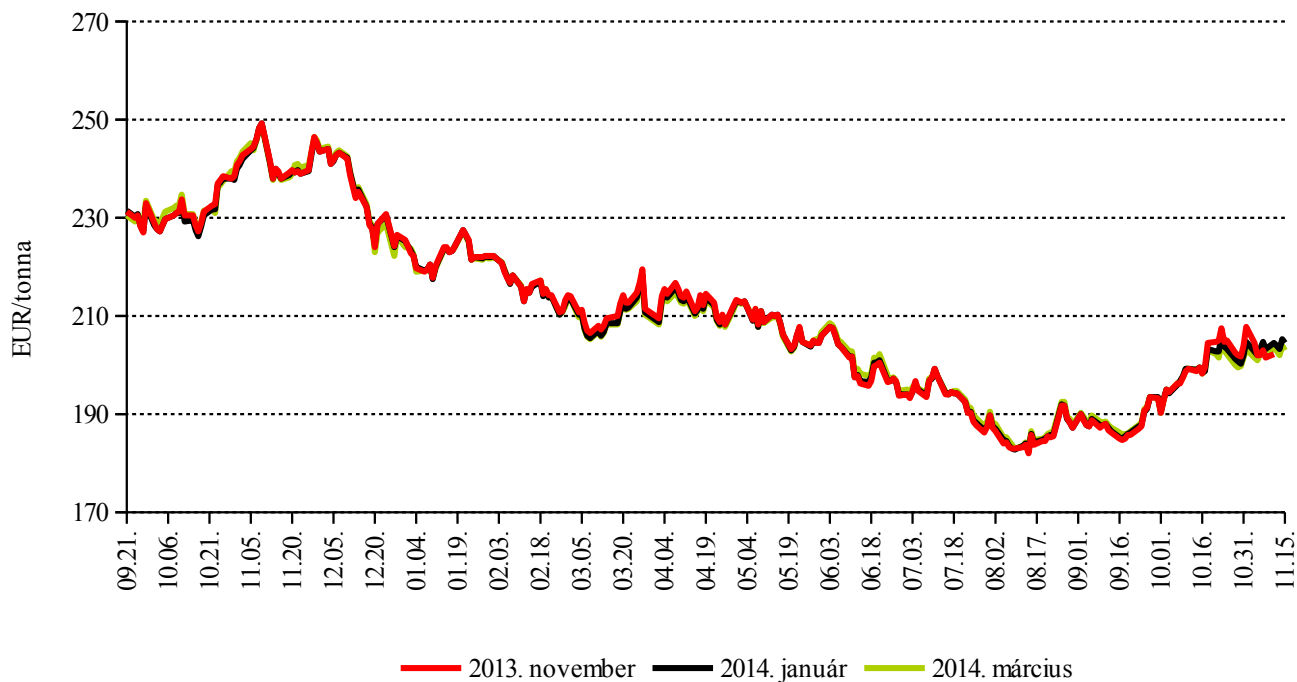
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén



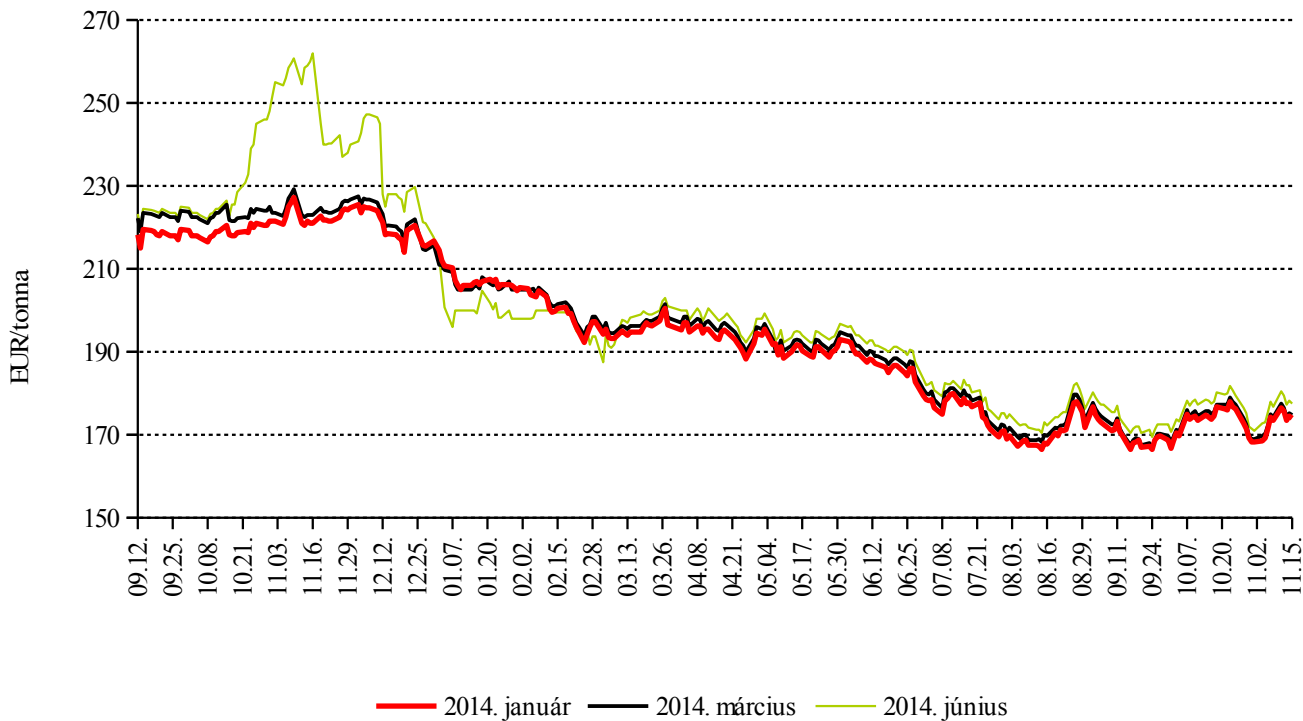
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén



Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén



Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

5. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2012. 45. hét	2013. 44. hét	2013. 45. hét	2013. 45. hét / 2012. 45. hét százalék	2013. 45. hét / 2013. 44. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	850	312	405	48	130
	HUF/kg	95	72	71	75	99
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 769	926	1 313	74	142
	HUF/kg	96	74	73	76	98
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	492	456	701	143	154
	HUF/kg	107	71	81	76	114
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	36	-	34	95	-
	HUF/kg	104	-	82	79	-
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	27	48	43	160	88
	HUF/kg	114	88	88	77	100
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	522	312	302	58	97
	HUF/kg	93	70	70	75	100
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	557	341	417	75	122
	HUF/kg	94	73	72	77	98
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	-	-	136	-	-
	HUF/kg	-	-	79	-	-
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	87	33	34	39	100
	HUF/kg	102	81	77	75	94

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2013. augusztus	2013. szeptember	2013. október
Finomliszt BL 55	210	201	203
Fehér kenyér	324	327	330
Félbarna kenyér	263	265	270
Étkezési búzadara AD	243	237	245

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. november 15.)

7. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. január	205	61 019	2013. december	237	52 566
2014. március	203	60 571	2014. március	240	53 383
2014. május	202	60 347	2014. május	242	53 709
2014. november	195	58 035	2014. július	241	53 480
2015. január	196	58 333	2014. szeptember	244	54 164
2015. március	197	58 706	2014. december	248	55 095

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

8. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. január	174	51 918	2013. december	166	36 888
2014. március	175	52 142	2014. március	169	37 623
2014. június	178	52 962	2014. május	173	38 322
2014. augusztus	180	53 708	2014. július	175	38 951
2014. november	182	54 380	2014. szeptember	178	39 475
2015. január	183	54 678	2014. december	181	40 174

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

9. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. december	304	65 345
2014. március	304	65 345
2014. május	304	65 345
2014. július	304	65 345
2014. szeptember	304	65 345
2014. december	304	65 345

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2013.11.08. (százalék)	2013.11.15. (százalék)
Búza	2013. december	236,75	16,2	18,2
Kukorica	2013. december	166,14	22,1	21,2
Szójabab	2014. január	470,60	16,0	16,2
Szójadara	2013. december	452,40	25,8	26,3

^{a)} Belső volatilitás (*implied volatility*): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

11. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2013. november 12.)

Termény	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	65 625	101 862	117 407	9 538	9 526	89 412	138 417	37 446	33 116	32 312	19 663
Kukorica	344 956	452 176	278 269	11 412	19 258	243 323	301 180	101 692	140 075	153 352	86 100
Szójabab	134 673	329 523	96 635	10 801	8 748	149 947	24 014	67 035	44 997	40 966	22 918
Szójadara	46 970	154 764	52 852	3 025	11 404	71 049	20 655	13 267	19 402	33 317	19 770

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

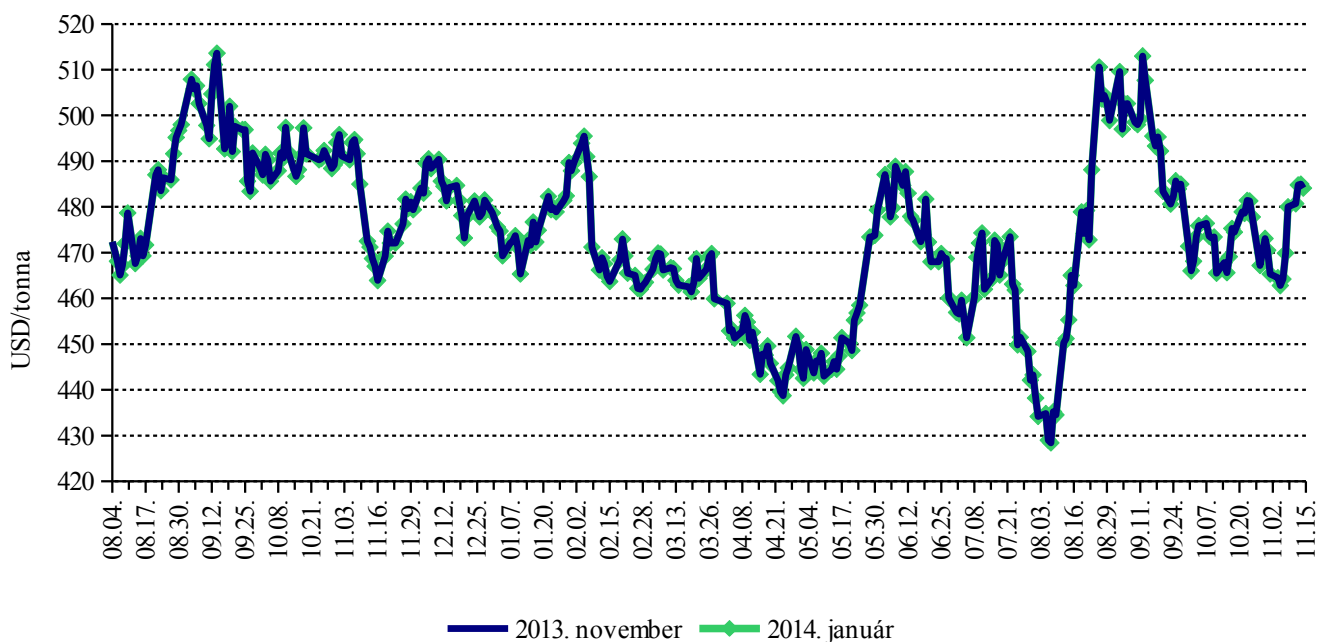
A globális repcetermés úgy tűnik, hogy rekordot dönt a 68 millió tonna mennyiséggel, amely közel 5 millió tonnával haladja meg az előző évi kibocsátást. A világ fő exportőrénel, Kanadában a területcsökkenés ellenére minden idők legmagasabb termését – 16,2 millió tonna canolát – takaríthatták be idén a gazdák. Az EU-ban 20,8 millió tonna (+1,6 millió tonna), Ukrajnában pedig 2,4 millió tonna (+1,2 millió tonna) repce került a raktárakba. A jelentős terméstöbblet ellenére az elemzők a magkereskedelem élénkülésére nem számítanak, inkább a készletek feltöltődését és a repcemag feldolgozásának emelkedését valószínűsítik.

Jóllehet rekord mennyiségű repce teremhet idén a világon és a kőolaj ára is esik, a párizsi árutőzsdén (*MA-TIF*) a repcemag fronthavi jegyzése két hónapja nem mozdul el a 360-380 euró/tonna közötti sávból. A termény világpiacon pozitív hatást gyakoroltak a késlekedő vetési munkálatok a fekete-tengeri régióban, a pálmaolaj világpiacon az erősödése, valamint az EU bioüzemanyagokkal kapcsolatos intézkedései. Az Európai Bizottság ugyanis október elején fontolóra vette az Argentínából és az Indonéziából érkező bioüzemanyagokra kivetett dömpingellenes vámok emelését, tekintettel arra, hogy jelentősen megnövekedett a két országból származó import mennyisége. Ezen kívül az Európai

Parlament a jövő évi választások utánra halasztotta a növényi alapú bioüzemanyagok előállítását korlátozó döntés meghozatalát. A repcemag távolabbi határidőre vonatkozó ára sem mutat jelentősebb elmozdulást a *MA-TIF*-on, vagyis úgy tűnik, a piac stagnáló, enyhén mérséklődő árakra számít jövő tavaszig.

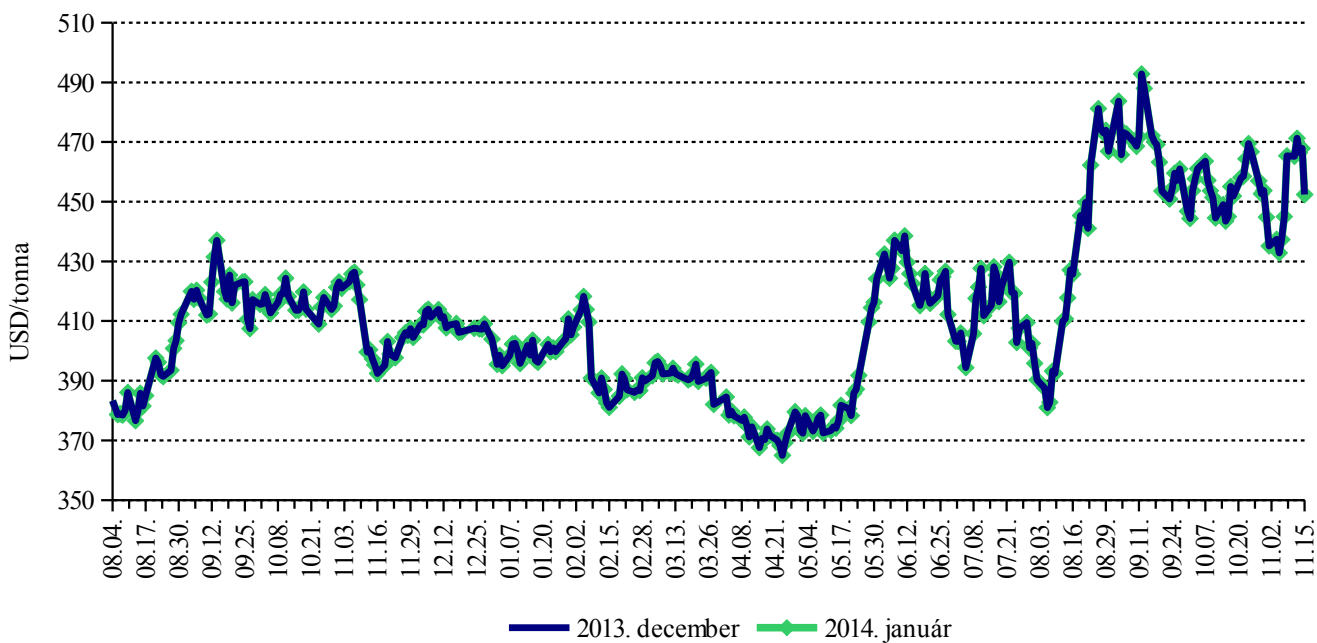
A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában október elején 2 százalékkal 107 ezer forint/tonnára csökkent a 2014. márciusi szállítású repcemag jegyzése, majd az európai tendenciának megfelelően ezen az áron stabilizálódott. Magyarországon egyelőre nincs olyan körülmény, amely indokolná a termény árának az európai trendtől való eltérését. Az őszi időjárás kedvezett a repce kelésének, az ország egész területén jól fejlett az állomány, így a jövő évi terméskilátások biztatóak. Ezt a hangulatot tükrözi a termény 2014. májusi határidőre szóló jegyzése is, ami október közepe óta nem mozdult el a 103 ezer forint/tonna szintről. Az AKI PÁIR adatai alapján ugyanakkor a magyarországi fizikai piacokon drágult a repcemag októberben: míg a hónap első hetében 103 ezer forint/tonna, addig október 28. és november 3. között 107 ezer forint/tonna áron lehetett a terményt beszerezni. Ez viszont több mint 20 százalékkal elmarad az előző év azonos időszakának átlagárától.

9. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén



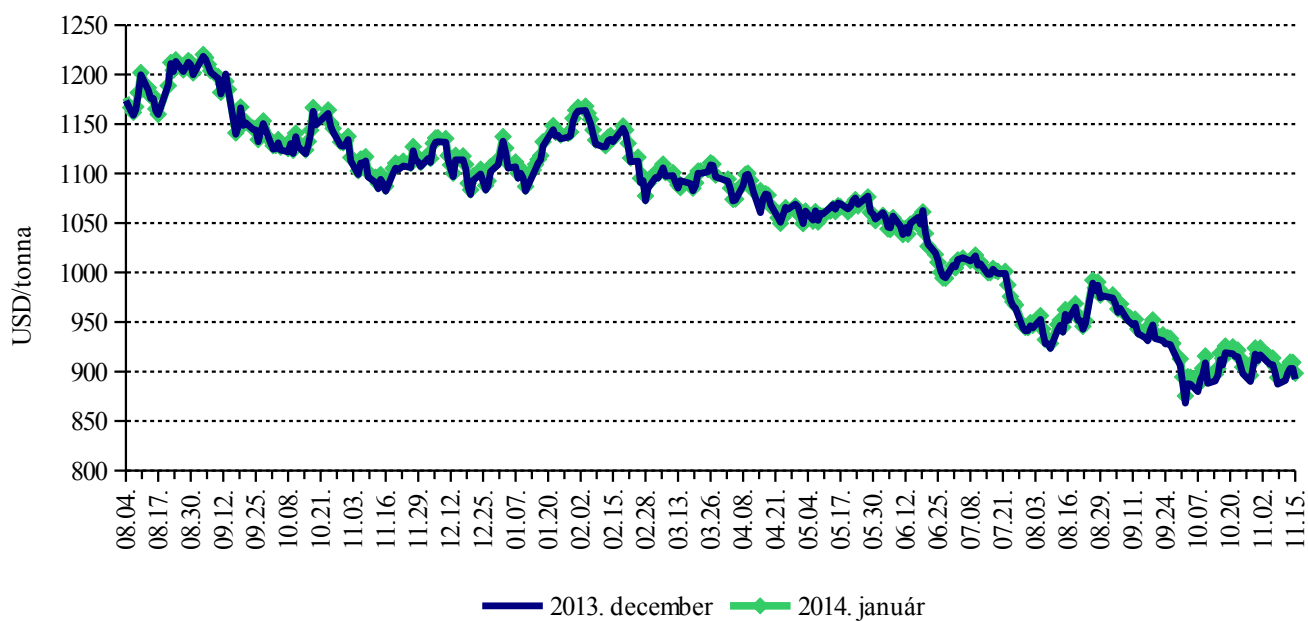
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén



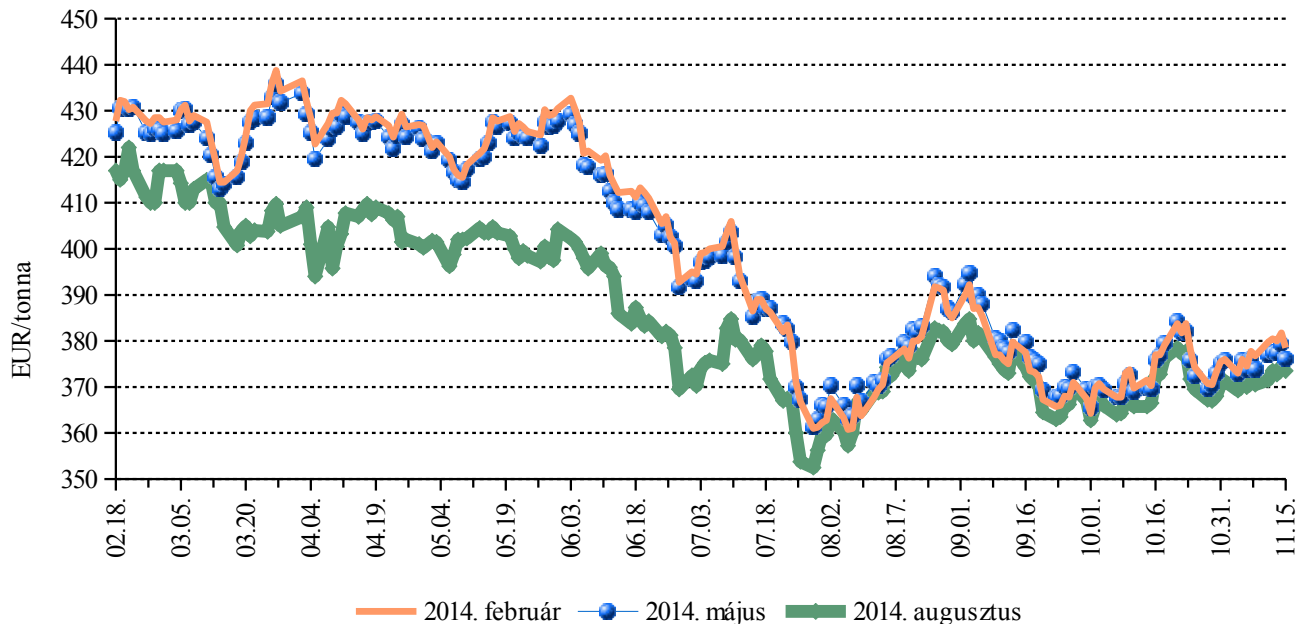
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

11. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén



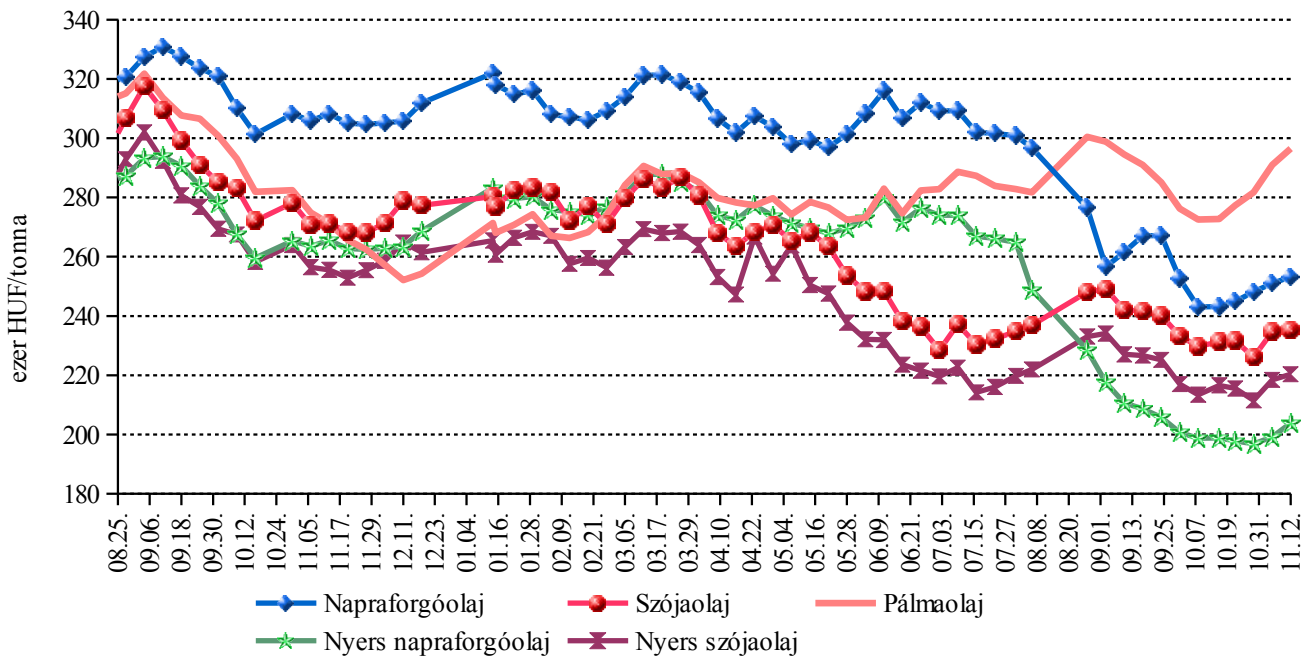
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

12. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzés a párizsi árutőzsdén



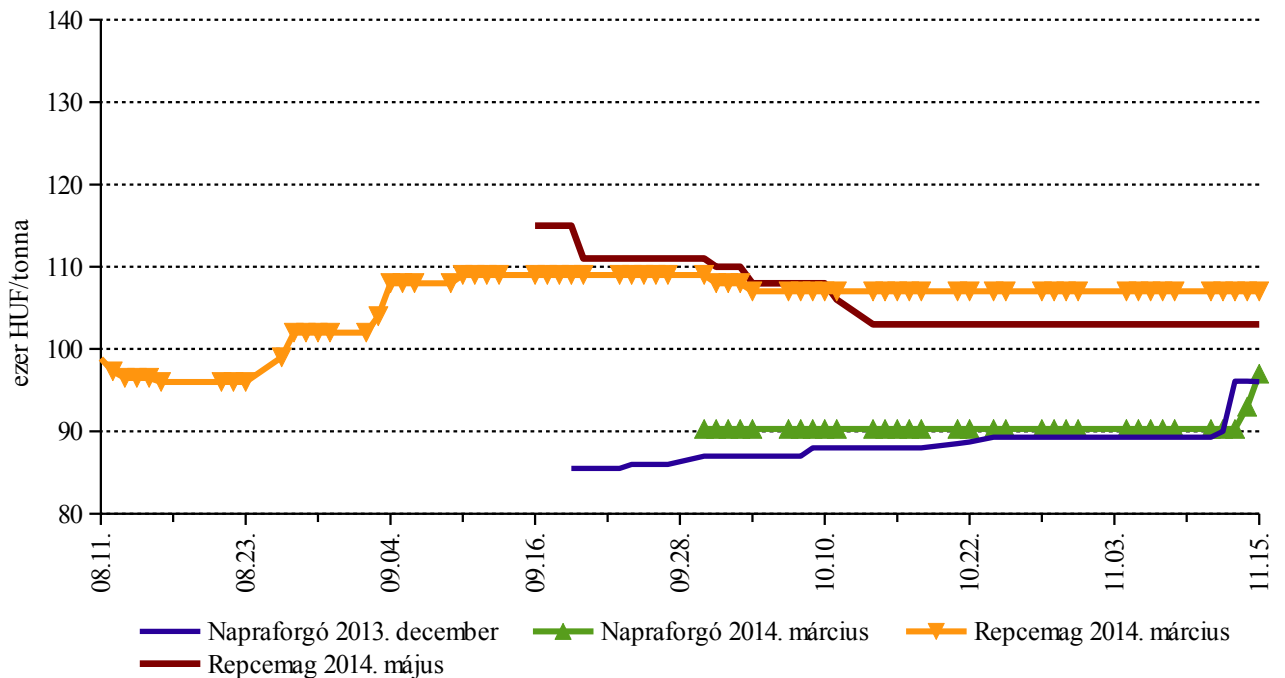
Forrás: Matif - Marché A Terme d' Instruments Financiers

13. ábra: A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén



Forrás: Borsa di Milano

14. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén



Forrás: BÉT

12. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóí értékesítési átlagára

Megnevezés	Mérték-egység	2012. 45. hét	2013. 44. hét	2013. 45. hét	2013. 45. hét / 2012. 45. hét százalék	2013. 45. hét / 2013. 44. hét százalék
Ipari napraforgómag	tonna	40 792	57 356	73 685	181	128
	HUF/tonna	133 575	88 224	88 639	66	100
Repcemag	tonna	1 800	411	2 407	134	586
	HUF/tonna	148 767	107 373	108 219	73	101
Nyers napraforgóolaj	tonna	193	-	3 309	1 716	-
	HUF/tonna	287 736	-	204 520	71	-
Napraforgódara	tonna	3 197	11 816	8 020	251	68
	HUF/tonna	58 617	64 616	54 510	93	84
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	2 373	1 074	1 043	44	97
	HUF/tonna	63 724	63 669	64 580	101	101

Forrás: AKI PÁIR

13. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2013-10-29	673	196 874
		2013-11-05	673	199 181
		2013-11-12	683	203 890
Napraforgóolaj (finomított)		2013-10-29	848	248 106
		2013-11-05	848	251 013
		2013-11-12	848	253 182
Szójaolaj (nyers)	Olaszország	2013-10-29	723	211 512
		2013-11-05	738	218 433
		2013-11-12	738	220 321
Szójaolaj (finomított)		2013-10-29	773	226 149
		2013-11-05	793	234 723
		2013-11-12	788	235 258
Napraforgódara		2013-10-29	-	-
		2013-11-05	-	-
		2013-11-12	-	-
Repcedara	Ausztria	2013-10-29	-	-
		2013-11-05	233	68 862
		2013-11-12	-	-

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. november 15.)

14. táblázat: Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2014. február	379	112 937
2014. május	376	112 191
2014. augusztus	374	111 445
2014. november	377	112 489
2015. február	380	113 384
2015. május	384	114 503

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

15. táblázat: Szójabab

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. január	471	104 487
2014. március	465	103 266
2014. május	460	102 023
2014. július	458	101 601
2014. augusztus	452	100 247
2014. szeptember	436	96 716

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

16. táblázat: Szójadara

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. december	452	100 441
2014. január	447	99 267
2014. március	437	97 016
2014. május	427	94 911
2014. július	423	93 957
2014. augusztus	416	92 342

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

A londoni árutőzsdén a fehércukor, illetve a New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzéseinek 2013. október második felében kezdődött csökkenése novemberben is folytatódott. A londoni árutőzsdén a fehércukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése 452 USD/tonna volt november közepén, ami csaknem 12 százalékkal alacsonyabb az egy hónappal korábbi jegyzésénél. A New York-i árutőzsdén a nyerscukor 2014. márciusi határidőre szóló jegyzése 10 százalékkal 386 USD/tonnára, a 2014. májusi határidőre szóló jegyzése ugyancsak 10 százalékkal 385 USD/tonnára csökkent. A FAO adatai szerint a globális cukorárak 2013. január és október között csaknem 20 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint az előző év azonos időszakában.

A FAO legfrissebb előrejelzése szerint a világ cukortermelése 180,2 millió tonna lehet a 2013/2014. gazdasági évben, ez kismértékű növekedést jelentene, összevetve az előző szezon kibocsátásával. Míg az EU, az USA és Oroszország termelése várhatóan csökken, addig Thaiföld, India és a Dél-afrikai Köztársaság kibocsátása előreláthatóan nő. A globális cukortermelés várhatóan meghaladja a fogyasztást a folyó gazdasági évben is. A többletet 4,7 millió tonnára teszik, ami tovább növelheti a készleteket.

A Nemzetközi Cukorszervezet (ISO) adatai némileg eltérnek a FAO adataitól. Az ISO szerint a globális cukortermelés 181,5 millió tonna lesz a folyó gazdasági évben, ami több, mint a 2013 augusztusában előrejelzett 180,8 millió tonna, ugyanakkor 1,2 százalékkal kevesebb az ISO által nyilvántartott tavalyi kibocsátásnál. Amennyiben az előrejelzés beigazolódik, akkor a 2008/2009. évi szezon óta először csökkenne ismét a világon előállított cukor mennyisége. A cukor globális fogyasztását 176,8 millió tonna körülire várják, ami 2,2 százalékkal haladná meg az előző évi fogyasztást.

Az ISO adatai alapján a 2013 októberében kezdődött gazdasági évben a cukor termelése továbbra is meghaladja a fogyasztást, a többlet 4,7 millió tonna lehet. Ez több, mint a 2013 augusztusában becsült 4,5 millió tonna. A kedvező időjárás (monszun) miatt India kibocsátása 1,5 millió tonnával 26,5 millió tonnára nőhet a folyó évi szezonban az előzőhöz képest. Az ISO szerint az Európai Unióban a 2013/2014. gazdasági év cukorkibocsátása 15,3 millió tonna lehet, szemben a 2013 augusztusában jósolt 16,2 millió tonnával.

A thaiföldi cukorfeldolgozók rekord mennyiségű, 11 millió tonna cukrot termelhetnek, ugyanakkor a Thaiföldi Cukornád és Cukorszövetség (OCSB) szerint a heves esőzések két héttel késleltették a cukornád betakarítását.

A Brazil Cukor és Etanol Szövetség (UNICA) szerint Brazília közép-déli régiójában a cukorkibocsátás 2,45 millió tonna volt október második felében, 26 százalékkal magasabb, mint a hónap első felének termelése. Ebben a régióban egyelőre mindössze 510 millió tonna cukornádat takarítottak be, míg korábban 587 millió tonnát vártak. Az esőzések nehezítik és drágítják a fő cukornádtermesztő régióban a betakarítási munkákat.

Ukrajnában a helyi elemzők a 2013/2014. gazdasági évi cukortermelésre vonatkozó előrejelzést 1,4 millió tonnára emelték. A Nemzeti Cukorszövetség (Ukrtsucukor) adatai szerint 702 ezer tonna cukorrépából állítottak elő cukrot 2013. november 8-áig, míg egy évvel korábban 1,35 millió tonna volt a feldolgozott mennyiség.

Magyarországon is az esős időjárás hátráltatta az elmúlt hetekben a cukorrépa betakarítását. A termés 70 százalékát takarították be november elejéig.

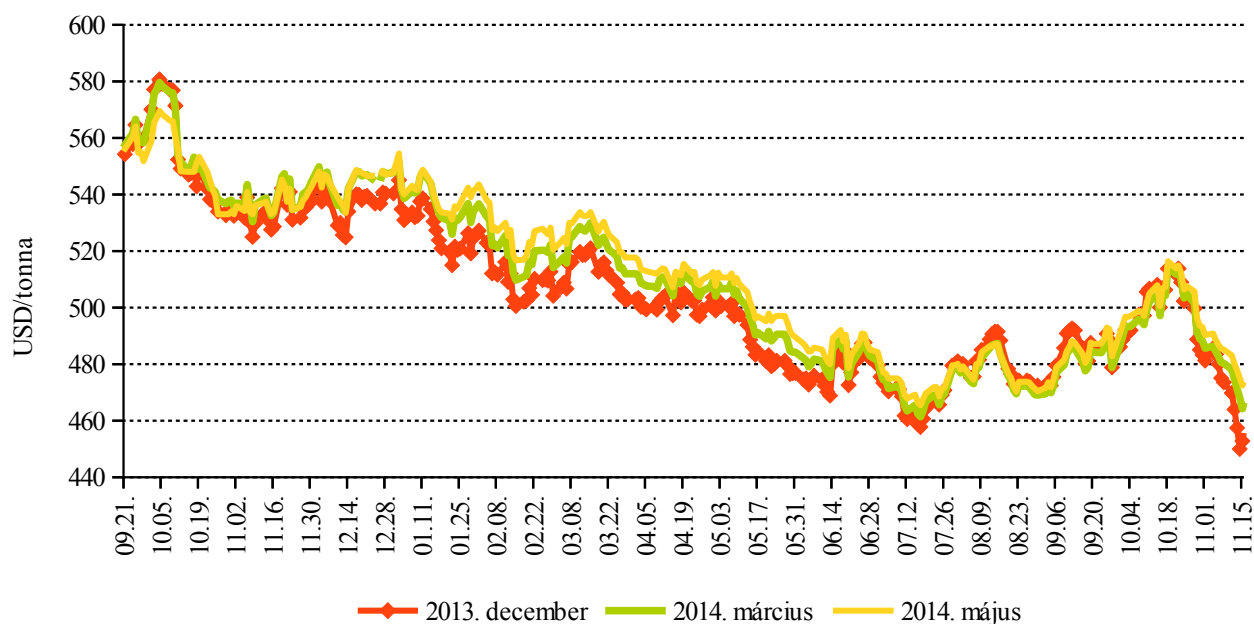
A KSH adatai szerint a kristálycukor fogyasztói ára 261 forint/kg volt 2013 októberében. Az ár az előző havéhoz képest 2 százalékkal csökkent, a 2012. októberi árnál pedig 11 százalékkal volt alacsonyabb.

Agrárpolitikai Hírek

- Összesen 170 milliárd forint egységes területalapú támogatás kifizetése kezdődött meg október közepén mintegy 180 ezer gazda számára, akik most a teljes támogatás 50 százalékát kapják meg. Az egységes terü-

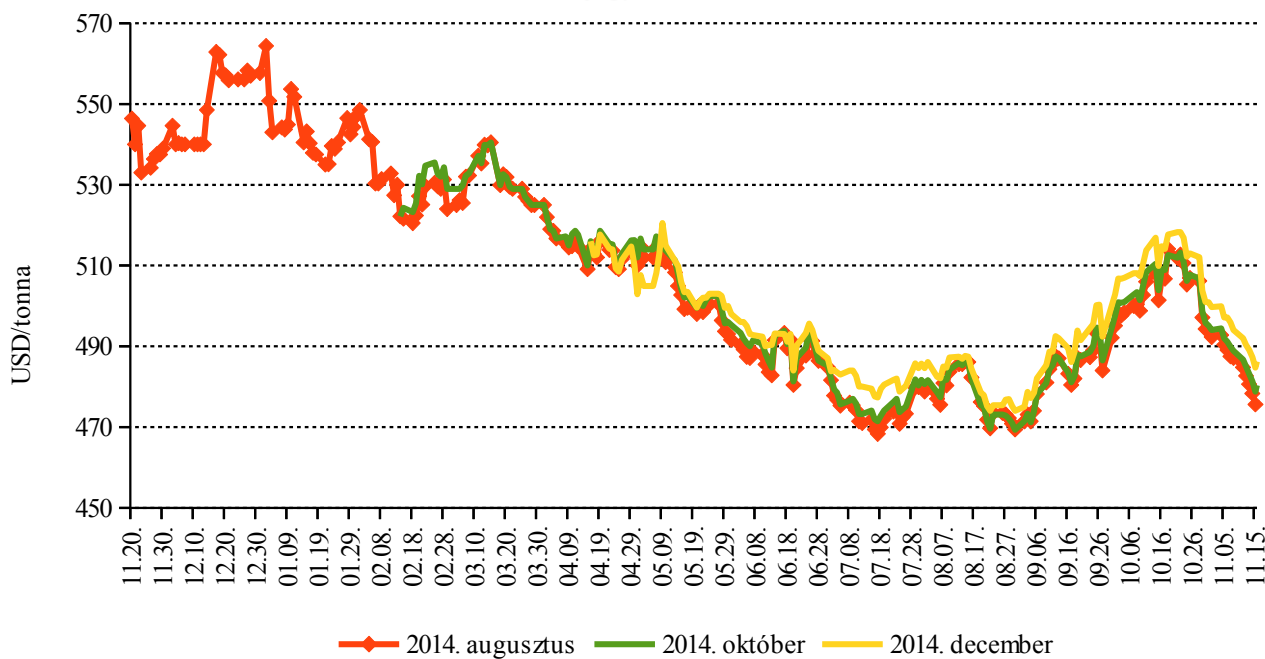
letalapú támogatás összege hektáronként mintegy 69 ezer forint, a múlt évi hektáronkénti 61 ezer forinttal szemben. A cukorrépa-termelők 2 milliárd forintnyi nemzeti kiegészítő támogatását is átutalják néhány száz gazdának. A cukorrépa nemzeti kiegészítő támogatása már csak jövőre vehető igénybe. Ez a támogatási forma ugyanis csak ötéves időtartamú.

15. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.



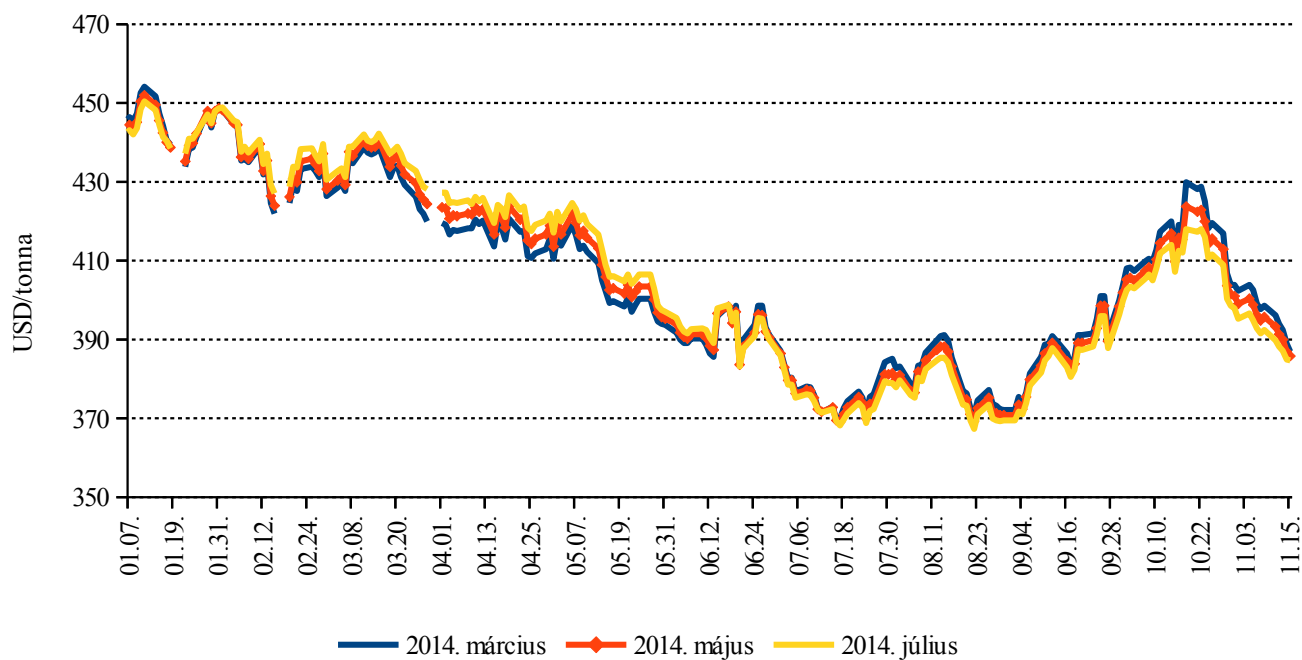
Forrás: Lendom International Financial Futures Exchange

16. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.



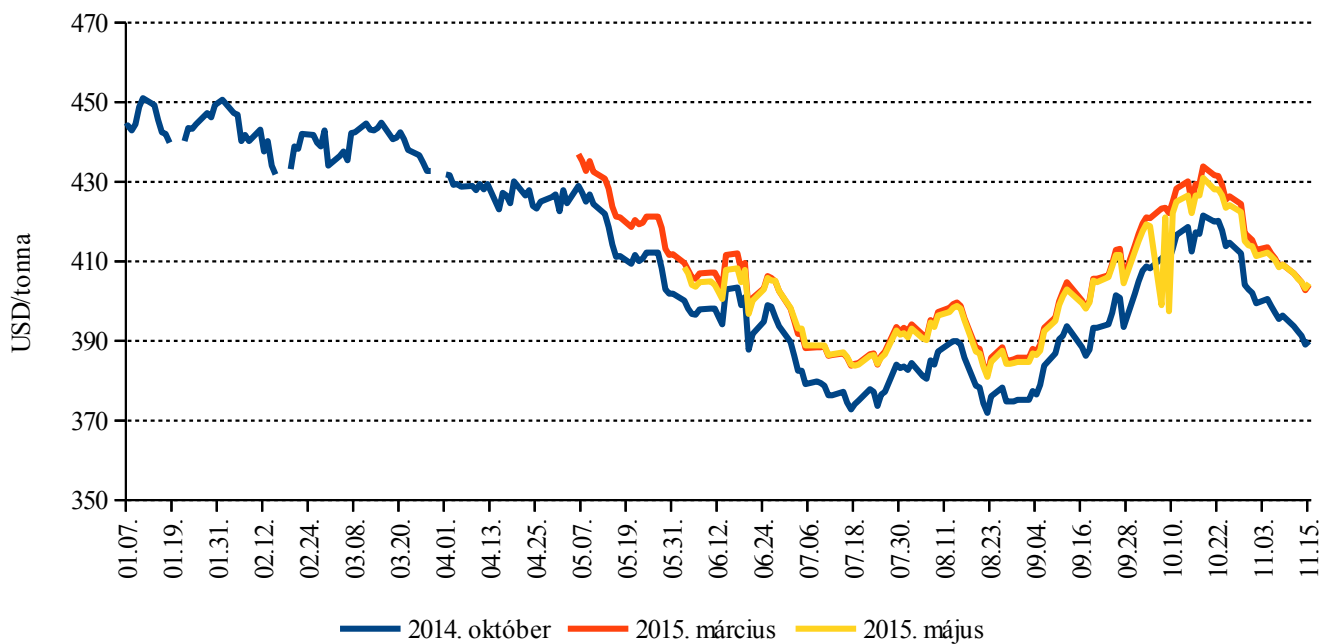
Forrás: Lendom International Financial Futures Exchange

17. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.



Forrás: Intercontinental Exchange

18. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.



Forrás: London International Financial Futures and Options Exchange

